

Программа учебной дисциплины 5.12 «Детская литература»

1. Цель освоения дисциплины

Целью освоения дисциплины является теоретическая и практическая подготовка обучающихся (слушателей) в области детской татарской литературы и применения полученных навыков в педагогической деятельности.

2. Планируемые результаты освоения дисциплины

№ п/п	Компетенции	Знать	Уметь	Владеть
1	ПК-1.1	Знает структуру, состав и дидактические единицы предметной области родная (татарская) литература	объяснять факты теории и методики преподавания родного языка и родной литературы с точки зрения ее новейших достижений;	способами ориентации в профессиональных источниках информации
2	ПК-1.2	особенности, специфику, содержание ФГОС	Умеет осуществлять отбор учебного содержания предмета родная (татарская) литература и его реализации в различных формах обучения в соответствии с требованиями ФГОС ОО	способами проектной и инновационной деятельности в образовании
3	ПК-1.3	последовательность в формировании литературоведческих понятий	разрабатывать различные формы учебных занятий, применять методы, приемы и технологии обучения, в том числе информационные	методикой обучения литературоведческих понятий
4	ПК-3.2	содержание школьных программ по родному (татарскому) языку и родной (татарской)	использует образовательный потенциал социокультурной среды региона в	способами совершенствования профессиональных знаний и умений путем использования

		литературе	преподавании (предмета по профилю) в учебной и во внеурочной деятельности	возможностей информационной среды образовательного учреждения, региона, области, страны
--	--	------------	---------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------

3. Содержание дисциплины

№ п/п	Тема	Кол-во часов	Вид	Содержание
1.	Татар балалар әдәбияты предметы, аңа хас үзенчелекләр	2 часа	Лекция	Татар балалар әдәбияты фәнен өйрәтүнең нәзари нигезләре. Балалар әдәбиятында дидактика һәм әдәбилек. Балалар һәм үсмерләрнең уку даирәсе. Өйрәнелү тарихы. Тарихи чорларга бүленеше. Татар балалар әдәбиятының формалашуы
2	Жанр формалары һәм стиль эволюциясе	2 часа	Лекция	Татар балалар фольклоры. Әсәрләрне функциональ яктан төркемләү. Татар балалар фольклоры жанрлары. Татар халкының йола ижаты. Бу йолаларда балаларның урыны
3.	XIX гасыр татар балалар әдәбияты.	4 часа	Практика	XX йөз башы татар балалар әдәбияты. Ф.Әмирхан, Г.Ибраһимов, Г.Исхакый ижаты. Г.Тукай ижаты
4	1920-1930 нчы еллар татар балалар әдәбияты.	4 часа	Сам. работа	1920-1930 нчы еллар татар балалар әдәбиятына күзәтү. һ.Такташ, М.Жәлил, А.Алиш ижаты
5	1940-1960 нче еллар татар балалар әдәбияты	4 часа	Сам. работа	Ф.Кәрим, Ә.Ерикәй, Г.Кутуй, Н.Исәнбәт ижаты. Г.Гобәй, Ә.Фәйзи, И.Туктар, Г.Бакир, Б.Рәхмәт, Д.Аппакова ижаты. А.Тимергалин, Р.Фәизов, Ф.Яхин, Ф.Бәйрамова, Г.Гыйльманов ижаты. 1960 нчы еллар татар балалар әдәбияты.
6	1960-1990нчы еллар һәм XXI гасыр башы балалар әдәбияты	4 часа	Сам. работа	Балалар әдәбиятының чит телләргә тәржемә ителүе. Милли балалар әдәбияты контекстында чит ил балалар әдәбияты. Тәнкыйтьтә һәм публицистикада балалар һәм үсмерләр әдәбияты. 1940 нчы еллар татар балалар әдәбияты. Ф.Кәрим, Г.Кутуй, Ә.Ерикәй, Н.Исәнбәт ижаты. Татар балалар поэзиясе. Ш.Галиев, Р.Миңнуллин ижатлары. Татар балалар прозасы. Л.Ихсанова, Р.Хафизова ижатлары Татар балалар прозасы. Ф.Шәфигуллин,

				Г.Мөхәммәтшин, Р.Мингалим, Ф.Яруллин, Р.Батулла ижатлары. 1960- 1990нчы еллар һәм ХХІ гасыр башы балалар әдәбияты.
	Итого:	18 часов		

4. Формы аттестации и оценочные материалы

Форма аттестации – зачет.

Список вопросов к зачету:

1.«Татар балалар әдәбияты» курсы, аны өйрәнүнең максаты һәм бурычлары.

2. Ж.Тәржемановның татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлегенә "Ачкыч һәм баскыч" китабы.

3. Балалар әдәбиятын өйрәнүдә укучыларның яшь үзенчәлеген искә алу принцибы. Мәктәпкәчә яшәтәге балалар өчен язылган әсәрләргә куелган таләпләр.

4. Ә.Бикчәнтәеваның балаларга багышланган шигырьләре һәм хикәяләре.

5. Хәзерге чор татар балалар әдәбиятының торышы. Күтәрелгән проблемалар, тематик төрлелек.

6. Г.Тукайның татар балалар әдәбиятын үстерү юнәлешендәге эшчәнлегенә (шигырь жыентыклары, дәреслек-хрестоматияләре һ.б.)

7. Татар балалар әдәбиятын өйрәнү тарихыннан. Бу өлкәдә язылган хезмәтләр.

8. К.Насыри- татар балалар әдәбиятын нигезләүче әдип, галим.

9. Илленче еллар татар балалар әдәбияты. Тематик төрлелек, жанр үзенчәлегенә.

10. Р.Миңнуллин һәм татар балалар шигърияте.

11. Балалар фольклоры. Бала тәрбияләүдә аның әһәмияте.

12. Балалар әдәбиятында юмор һәм сатира. Мисаллар.

13. Татар балалар әдәбиятының башлангычы. "Буш вакыт" китабы. Эчтәлегенә һәм тәрбияви әһәмиятенә.

14. Балалар әдәбиятын һәм матбугатын үстерүдә Ф.Әмирханның роле. Хикәяләренең берсенә бәяләмә ("Корбан", "Нәҗип", "Ул үксез бала иде шул").

15. XX йөз башында татар балалар әдәбиятының үсеше. Мисаллар.

16. Т.Миннуллин драматургиясе (балалар өчен язган драма)

17. Татар балалар драматургиясе. Формалашу тарихы, үсеш этаплары (мисаллар).

18. Р.Корбанов ижаты.

19. Балалар әдәбиятының сүз сәнгатеңең башка өлкәләре белән бәйләнеше.

20. Б.Рәхмәтнең татар балалар әдәбияты үсешенә ясаган тәэсире.

21. Бүгенге балалар әдәбиятында горейф-гадәтләр, милли яшәү рәвешенең һәм дини тәрбиянең чагылышы.

22. А.Алишның тормыш юлы һәм ижаты. "Ана әкиятләре" циклы.

23. XX йөз башы татар балалар поэзиясе. Күренекле авторлар. Мисаллар.

24. Ф.Яруллинның балалар өчен язган әсәрләре: жанрлары, күтәрелгән тема һәм проблемалар, аларның сәнгатьчә хәл ителеше.

25. 20 еллар балалар әдәбияты. Аеруча уңышлы ижат иткән авторлар, аларның әсәрләре. Бу чор балалар әдәбиятына хас төп сыйфатлар.

26. М.Фәйзуллинаның балалар өчен язган шигырьләре.

27. Утызынчы еллар балалар прозасы.

28. Э.Мәминова ижаты.

29. Кыргынчы елларда татар балалар әдәбияты.

30. Г.Гыйльмановның татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге. Жанр төрлелеге, күтәрелгән идея-проблемалар һ.б.

5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины:

Основная литература:

1. Балалар әдәбияты // Татар әдәбияты тарихы. Алты томда. Т. 1-6. – Казан: Тат.кит.нәшр.
2. Татар балалар әдәбияты. Хрестоматия. Ике томда. Т.1-2 /Төз. Л.Минһажева, И.Мияссарова. – Казан: Татарстан Республикасы “Хәтер” Нәшрияты (ТаРИХ), 2003. – 383 б.

Дополнительная литература:

1. Ибраһимова Ф. Сабыйларны үз итеп / Ф.Ибраһимова - Казан: Тат. кит. нәшр., 1998.
2. Татар балалар әдәбияты : Укытучыларга методик кулланма / Ә.М. Шәрипов .— Яр Чаллы : Яр Чаллы типографиясе, 2003. — 96 б.

Интернет-ресурсы:

1. Цифровой образовательный ресурс IPRsmart. – Режим доступа: <https://www.iprbookshop.ru/>
2. Электронно-библиотечная система «Юрайт». – Режим доступа: <https://urait.ru/>